

สภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

The Administration State as Annual Operating Plan of the Child Development
Centers under Local organizations in Satuk District, Buriram Province

ชไมพร ลักขรร* ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน**

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 113 คน จำแนกเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 35 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 78 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : สภาพการดำเนินการแผนปฏิบัติการประจำปี และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract : The purposes of this research were to study the administration states as annual operating plan of the child development centers of local organizations in Satuk district, Buriram province , and to compare the administration states as annual operating plan of the child development centers of local organizations as perceived by heads of the child development centers and teachers, classified by positions and working experiences.

The samples were classified 35 heads of the child development centers and 78 teachers, in a total of 113 derived through the table of Krejcie and Morgan, stratified random sampling and simple random sampling techniques. The instrument used for collecting the data was the questionnaire, constructed by the researchers, with the reliability of 0.95. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation and independent samples t-test.

The research results revealed that the administration states as annual operating plan of the child development centers as perceived by heads of the child development centers and teachers both as a whole and in each aspect were at the high level. The administration states as annual operating plan of the child development centers as perceived by heads of the child development centers and teachers with different positions as a whole were statistically significant differences at .01 level. The administration states as annual operating plan of the child development centers as perceived by heads of the child development centers and teachers with different working experiences both as a whole and each aspect were not different.

Keywords : The Administration State Annual Operating Plan and the Child Development Center

บทนำ สังคมโลกปัจจุบันมีความก้าวหน้าด้านวิทยาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผลให้ประเทศต่าง ๆ จะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเพื่อให้ทัดเทียมกับประเทศที่มีการจัดการศึกษาได้มาตรฐาน ซึ่งประเทศไทยกำลังเผชิญขณะนี้คือ การพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตรงตามที่ต้องการ ทั้งนี้เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาคนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตัวเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องอาศัยบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนและการดำเนินงานตามแผน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่จะต้องดำเนินการก่อนที่จะกระทำการใด ๆ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องกำหนดแนวทางดำเนินงานไว้ล่วงหน้าอย่างรอบคอบ มีเหตุผล เพื่อที่จะให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 12)

จากพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะมาตรา 16 ให้เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการศึกษา ได้จัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดแผนการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยไปยังเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลที่สถานศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่ตามความพร้อมและตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จะต้องรับผิดชอบภารกิจในการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถให้บริการตอบสนองชุมชนในด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2-5 ขวบอย่างทั่วถึง และเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ ตามอำนาจหน้าที่ และเจตนารมณ์ของรัฐบาล (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2553 : 1-2)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องเป็นไปตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก โดยได้คำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การดำเนินชีวิตในสังคมและครอบครัวเปลี่ยนตามไปด้วย การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต้องให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต ทั้งต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การบริหาร

การศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการจัดการศึกษานอกระบบที่มีความสำคัญเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติงานที่ต้องนำนโยบายและแผนงานไปสู่การปฏิบัติงานเพื่อให้ผลด้านการ ศึกษาตามหลักสูตรต่อเด็กโดยตรง ซึ่งการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องปฏิบัติตามแผนซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะเป็นขั้นตอนที่จะนำเอาแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรม มหาราช. 2551 : 24)

การบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้จะมีกระบวนการในการ จัดทำแผนที่ชัดเจนแต่ก็ยังไม่มีความสมบูรณ์เต็มที่ยังต้องการ การปรับปรุง และในขณะดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือ จากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการบริหารจัดการศึกษาเป็นระบบโดยใช้โรงเรียนเป็น มีการกระจายอำนาจทั้ง ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เน้นการให้ผู้มีส่วน ได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ การบริหารจัดการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์ การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบ ราชการภาครัฐ ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปการศึกษา คือ การบริหารจัดการศึกษามีคุณภาพและยั่งยืนกล่าวคือ ให้นักเรียน เป็นคนดี คนเก่ง มีจริยธรรม และคุณธรรม ตลอดจนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จะต้องอาศัยกระบวนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ที่มีความเหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. 2549 : 4)

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาเปรียบเสมือนเป็น สะพานเชื่อมระหว่างปัจจุบันและอนาคต เป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น การวางแผนจึงมีความเกี่ยวข้องกับการ คาดการณ์เหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคตและตัดสินใจเลือกแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยผ่านกระบวนการคิด กล่าวได้ว่า การวางแผนคือความพยายามที่เป็นระบบเพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่ปรารถนา การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นการจัดทำรายละเอียดของแผนปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นแผนระยะสั้น มีระยะเวลา 1 ปี โดยทั่วไปเรียกว่าแผนใช้งบประมาณ อาจเรียกว่าแผนบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการจะเป็นการจัดทำรายละเอียดจากแผนพัฒนาตามยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการจาก แผนพัฒนาประจำปีขององค์กรหรือสถานศึกษาที่ได้ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ ในกรอบรายปีมาดำเนินการจัดทำ รายละเอียดการใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรหรือสถานศึกษา เพื่อจะนำไปปฏิบัติหรือบริหารจัดการ ทรัพยากรในปีงบประมาณนั้นๆ ตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากหน่วยเหนือหรือหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งโดยปกติแล้วองค์กรหรือสถานศึกษา จะได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายต่ำกว่าแผนพัฒนาที่ได้ขอตั้งงบประมาณ เพราะถูกจำกัดด้วยงบประมาณ และทรัพยากรของชาติในแต่ละปี รวมทั้งต้องพิจารณาถึงการบริหารจัดการให้บรรลุตาม วิสัยทัศน์เป็นไปตามพันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์และนโยบายขององค์กรหรือสถานศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาให้ บรรลุเป้าหมายได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องใช้กระบวนการดำเนินงานตามแผน ในการพัฒนาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหา ในเรื่องการระดมความคิดในการวางแผน การใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามแผน ขั้นตอนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่ กำหนดไว้ และบางโครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง (องค์การบริหารส่วนตำบลสตึก. 2555 : 5)

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามที่คณะของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และนักวิชาการศึกษา ในสังกัดเดียวกัน เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีให้ตีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 49 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 111 คน รวมทั้งหมด จำนวน 160 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน แล้วจึงสุ่มอย่างง่าย ซึ่งได้เป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 35 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 78 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพและประสบการณ์ทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 50 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด

เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ค่าสถิติคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ การปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ด้วยค่าที่ วิเคราะห์ข้อคำถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. สภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมบุคลากรในการแสวงหาความรู้ ทักษะที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ชุมชนและผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการปรับปรุงระบบข้อมูล ระบบการวางแผน การนิเทศติดตามผล ให้คล่องตัว สามารถให้บริการได้อย่างรวดเร็ว และคล่องตัว บรรลุภารกิจหลักของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีระบบประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อความเข้าใจอันดี และเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครอง ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ครูร่วมติดตามและประเมินผลการรับประทานอาหารกลางวันของเด็กเล็กตามโครงการอาหารกลางวันนักเรียน และมีการดำเนินการจัดให้สมาคมผู้ปกครองและครูเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา ส่งผลให้สภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ พันธุ์สง่า (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนา

การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนจากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ในขั้นการวางแผน ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติขั้นเตรียมการวางแผน และ ขั้นการกำกับ ติดตามประเมินผลและรายงาน

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติไว้ในมาตรา 52 เด็กและเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ นันทิชา ชูเชื้อ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กก่อนุบาลและปฐมวัย คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และเจ้าหน้าที่กองการศึกษา สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีสถานภาพส่วนบุคคลทั้ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐานแตกต่างกับครูผู้ดูแลเด็กก่อนุบาลและปฐมวัย และเจ้าหน้าที่กองการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัยหลักวิชามีการใช้ตัวเลขข้อมูลและสถิติต่างๆ มาช่วยประกอบการพิจารณาการกระทำแผนปฏิบัติการจึงต้องยึดหลักเหตุผล ประกอบการตัดสินใจในปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีระบบ และไม่ก่อให้เกิดผลทางลบ แผนปฏิบัติการที่ดีเป็นการควบคุมล่วงหน้า ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดเนื่องจากมีการกำหนดมาตรการในการใช้ทรัพยากรไว้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะทรัพยากรที่มีจำกัดไม่ว่าจะเป็นวัสดุ เครื่องใช้กำลังคน จำนวนเงิน หรือเครื่องมือต่างๆ ต้องมีการกำหนดรายการและวิธีการใช้อย่างรัดกุม ส่งผลให้การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุดารัตน์ สอดเสน (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของนักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และตาม

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ผู้บริหารควรดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็ก
2. ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรมผู้บริหารควรวางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ
3. ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรดำเนินงานตามโครงการสุขภาพอนามัยเด็กวัยเรียน
4. ด้านการติดตามและประเมินผลงาน ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการเข้ามาเป็นกรรมการประเมินผลแผนงานหรือการจัดแสดงผลการดำเนินงานการพัฒนาต่อผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. ควรศึกษารูปแบบแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ไปปรับปรุงแก้ไขให้กระบวนการกิจกรรมสำหรับเด็กเล็ก
3. ควรศึกษาประสิทธิผลของแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2553). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- นนทิชา ชูเชื้อ. (2551). **การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามมาตรฐานการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์ ค. ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2541). **การวางแผนพัฒนาโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 16. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุภารัตน์ สอดเสน. (2555). **ปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (2543). การวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2543.

บุรีรัมย์ : เรว็ดการพิมพ์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2549). แผนปฏิบัติการประจำปี 2549. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5 ปี)

พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุรศักดิ์ พันธุ์สง่า. (2550). การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชัยภูมิ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.